

doi: 10.3935/rsp.v31i1.2080

11. MEĐUNARODNA ERNOP KONFERENCIJA

Zagreb, 28. – 30. 6. 2023.

U Zagrebu je, od 28. do 30.6.2023. godine, održana 11. međunarodna ERNOP konferencija *Philanthropy and crises: Roles and functioning of philanthropy in times of societal upheavals* (»Filantropija i kriza – Uloge i funkcioniranje filantropije u vremenima društvenih preokreta«). ERNOP – *European Research Network on Philanthropy* (<https://ernop.eu/>) vodeća je mreža istraživača u području zakladništva i filantropije, koja organizira dvogodišnje međunarodne znanstvene konferencije te okuplja istaknute znanstvenike, istraživače i praktičare iz šireg područja trećeg/neprofitnog sektora.

Domaćin konferencije bio je Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zbog nemogućnosti korištenja zgrada fakulteta zbog obnove, unajmljen je prostor na Fakultetu šumarstva i drvne tehnologije. Partneri u organizaciji konferencije bili su Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva te Centar za razvoj neprofitnih organizacija – CERANEO koji je pružio logističku podršku za pripremu i organizaciju konferencije. Hrvatska poštanska banka donacijom je podržala održavanje konferencije.

Konferencija je okupila oko 150 sudionika iz svijeta, dominantno europskih zemalja (Njemačka, Austrija, Švicarska, Nizozemska, UK, Italija, Francuska, Češka, Mađarska, Slovačka, Švedska, Norveška, Belgija i druge), te veći broj iz SAD-a, Izraela te Australije. Okupljen je i veći broj praktičara iz istaknutih zaklada.

Dan prije početka konferencije, 28. lipnja, održan je predkonferencijski program; radionica za doktorske studente te skup praktičara filantropije. U program ra-

dionice za doktorske studente (eng. *PhD workshop*) sudjelovalo je 12 doktorskih studenata u različitim fazama izrade doktorata te troje iskusnih znanstvenika u uloga moderatora.

Paralelno uz radionicu za doktorske studente, 28. lipnja 2023. održan je interaktivni skup praktičara filantropije pod nazivom *Safe spaces for Philanthropy*. Program je okupio 50 sudionika, znanstvenika i praktičara iz istaknutih zaklada i organizacija, te je organiziran u suradnji s *Philanthropy Europe Association – Philea*. Teme paralelnih interaktivnih sesija bile su: učinci filantropije – mogućnosti, upravljanje i očekivanja, uloga filantropije u promociji različitosti i uključivanju, suradnja s dionicima i osnaživanje zajednica, zagovaranje te vodstvo u filantropiji. Cilj ovog programa bio je potaknuti aktivnu i povjerljivu razmjenu mišljenja i iskustava te učenje između znanstvenika i praktičara filantropije, čime se otvara prostor za stvaranje novih partnerstva, te stvaranje platforme za razmjenu znanja i nove prilike za inovativna istraživanja i suradnju.

Glavni program konferencije odvijao se 29. i 30. lipnja. Skup su svečano otvorili prof.dr.sc. Gojko Bežovan s Katedre za socijalnu politiku Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prof.dr.sc. Elizabeta Ivičević Karas, prodekanica Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te prof.dr.sc. Tobias Jung, predsjednik ERNOP-a. Otvaranje konferencije obilježio je i nastup zbora Pravnog fakulteta »Capella juris«.

Usljedilo je prvo plenarno izlaganje (eng. *keynote*), koje je održao prof.dr.sc. Michael Meyer, *Philanthropy and crises: Roles and functioning of philanthropy in times of societal upheavals* s WU Vienna (Vienna University of Economics and Business). Od 2005. godine voditelj je Instituta za neprofitni menadžment pri spomenutom sveučilištu. Meyerovo izlaganje naslovalo je pitanje, kako globalna kriza

utječe na privatna davanja i volontiranje, odnosno kako strukturalna obilježja određuju način na koji se filantropske i druge neprofitne organizacije nose s krizom, te koji su potencijalni budući smjerovi razvoja, mogućnosti i izazovi za filantropiju.

Poslije plenarnog izlaganje konferencija se nastavila u pet paralelnih sesija u tri niza. Iz naslova sesija može se dokučiti i tematski okvir: *COVID-19 and philanthropy; High net worth philanthropy; Legal, fiscal and regulatory perspectives on philanthropy; Foundation roles, strategies and practices; The SDG-Partnerships Connectome: Multimodal AI empowers the Philanthropy of the Future.*

Na kraju prvoga dana održana su dva paralelna panela: *Race, Religion, & Rights: Redefining Muslim American Philanthropy; Revealing Accountabilities: How philanthropic individuals and foundations drive and direct responsibility.*

Drugi dan konferencije, održan je plenarni program – panel na temu *Philanthropic Resilience*. Sudionici panela bili su istaknuti istraživači i praktičari: Nenad Bakić (Croatian Makers Movement), Jakub Dostal (College of Polytechnics Jihlava), Pavle Schramedei (Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva) te Boris Strecansky (EastWest Management Institute). Na panelu su sudionici iznijeli svoja promišljanja i iskustva vezana uz ulogu i funkcioniranje filantropije tijekom novijih kriza (Covid-19, prirodne katastrofe, rat u Ukrajini i izbjeglička kriza) te koje su mogućnosti jačanja filantropije u kontekstu specifičnih institucionalnih nacionalnih okvira. Raspravljalo se kako održati potrebnu razinu entuzijazma i posvećenosti novih filantropskih inicijativa te što je potrebno učiniti kako bi filantropske inicijative bile opružive (eng. *resilient*) na vanjske izazove i institucionalizirane u društvu.

Među zapaženijim izlaganjima na konferenciji treba istaknuti priloge: René Bekkers (VU Amsterdam) *Transparency of Research on Philanthropy*, Richard M. Clerkin, Christopher R. Prentice i John F. Brennan (University of North Carolina Wilmington) *Sense of Community's Impact on Philanthropic & Civic Behaviors*, Galia Feit (Tel Aviv University) *Partnerships Between Government and Philanthropic Foundations: Rationales and Influence on Policy*, Arthur Gautier (ESSEC Business School) *Philanthropy for systems change: An exploratory study*, Kinga Horvath, Edward, Xiaonan i Karly Murat-Prater (Indiana University, Lilly Family School of Philanthropy) *Evaluating Philanthropic Environment in 33 European Countries during 2018–2020*, Elisabet Doodeman (VU Amsterdam), Arjen de Wit (VU Amsterdam) i John Mohan (University of Birmingham) *Understanding volunteering intentions with computational text analysis*, Theo Schuyt (VU Amsterdam) *European Philanthropy: Socially indispensable but politically invisible. Lessons from the EUFORISTUDY*, Claire van Teunenbroek (University of Twente), Carolina Dalla Chiesa (Erasmus University Rotterdam) i Laura Hesse (Hamburg University) *The Contribution of Crowdfunding for Philanthropy: A systematic review and framework of donation and reward crowdfunding*, Edward Vaughan (IUPUI) *Understanding the Changing Landscape for Global Philanthropy through Panel Data Analysis*.

Izlaganjima na konferenciji kroz paralelne sesije nastojala se sagledati i analizirati uloga filantropije u okolnostima ekonomskih, socijalnih, političkih i ekoloških izazova. Konferencija je bila prilika, kako etabliranim znanstvenicima, tako i mlađim istraživačima za učenje i raspravu o najnovijim istraživanjima u ovom području.

U neformalnom dijelu, za sudionike konferencije organiziran je opcionalni vođen turistički obilazak ključnih zagrebačkih povijesnih i kulturnih znamenitosti.

Konferencija je bila prilika za obnavljanje starih i uspostavu novih poznanstava te dogovor za različite oblike suradnje. Konferencija je bila praćena i na društvenim mrežama, a glavna izlaganja su snimljena i dostupna su *online*.

Dio izlaganja s konferencije kao tekstove planira se objaviti u časopisima *Voluntas* i *Nonprofit Policy Forum*.

U okviru konferencije predstavljeni su i prvi rezultati empirijskog istraživanja Bežovan i Matančević *Contemporary challenges of foundations in Croatia: How do recent crises affect their operation?* provedenog anketnim upitnikom 2023.

godine. Konferencija je i ulog u aktualizaciju tema filantropije i zakladništva u Hrvatskoj.

Napominjemo, u većini zapadnih sveučilišta osnovane su Katedre za filantropiju, a kroz Akcijski plan EU 2021.-27. razvoja socijalnog poduzetništva potiče se i razvoj filantropije. Jednom ranije, u doba rektora Bjeliša u strateški plan razvoja sveučilišta bilo je stavljeno i osnivanje interdisciplinarnih Katedre za filantropiju. Vjerujemo da je ova konferencija poticaj za ostvarenja ovog projekta.

Jelena Matančević

Gojko Bežovan

Studijski centar socijalnog rada
Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu